

PETER BROWN
STEVEN GAINES

Perustuu ennen
julkaisemattomaan
haastattelu-
materiaaliin

THE

BEATLES

OMIN SANOIN

DOCENDO

THE BEATLES
OMIN SANOIN

PETER BROWN
STEVEN GAINES

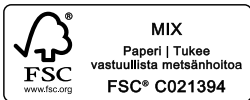
THE

BEATLES

OMIN SANOIN

Englannin kielestä suomantanut
Jere Saarainen

DOCENDO

Ensimmäinen painos

englanninkielinen alkuteos *All you need is love*

© Peter Brown and Steven Gaines 2024

*First published in the United States by St. Martin's Press,
an imprint of St. Martin's Publishing Group*

St. Martin's Publishing Group, 120 Broadway, New York, NY 10271.

Suomenkielinen laitos

© Jere Saarainen ja Docendo 2025

Docendo on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

Kansi ja taitto: Tilla Larkiala, Yliveto Oy

Kannen kuva: Alamy

ISBN 978-952-850-348-4

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@docendo.fi

Brian Epsteinin muistolle

Sisällys

Johdanto _____	11
Brian Epstein _____	23
Paul McCartney _____	25
Alistair Taylor _____	52
Queenie Epstein _____	57
Nat Weiss _____	62
Alistair Taylor Brianin kuolemasta _____	65
Peter Brown Brianin kuolemasta _____	67
Allan Williams _____	68
Bob Wooler _____	72
Dick James _____	75
Geoffrey Ellis _____	79
Peter Brown Manilan tapahtumista _____	85
Vic Lewis _____	89
George Harrison _____	92
Alexis Mardas _____	104
Peter Brown Maharishista _____	114
Pattie Boyd Harrison Clapton ja Jenny Boyd Fleetwood _____	115
Matkasta Haight-Ashburyyn _____	123
Neil Aspinall _____	124
Brian Epsteinista _____	127

Manilasta _____	129
David Puttnam _____	136
Martin Polden _____	142
Peter Brown Applesta _____	148
Alistair Taylor Applesta _____	150
Derek Taylor _____	152
Peter Brown kappaleesta ”Hey Jude” _____	162
Robert Fraser _____	164
Ray Connolly _____	170
John Dunbar _____	178
Cynthia Lennon Twist _____	185
Ron Kass Yoko Onosta _____	194
Yoko Ono _____	195
May Pang _____	213
Peter Brown Allen Kleinista _____	220
Dick James Northern Songsista _____	222
Ron Kass _____	227
Allen Kleinista _____	231
John Eastman _____	236
Alistair Taylor Allen Kleinin hänelle antamista potkuista _____	244
Allen Klein _____	246
Maureen Starkey _____	268
Ringo Starr _____	278
Loppusanat _____	296
Kiitokset _____	298

Lehdissä on irvailtu, että ”Beatlesin pojat kyllä lauloivat ’All You Need Is Love’, mutta ei se tainnut heidän kohdallaan pitää paikkaansa”. Mikään ei kuitenkaan voi sammuttaa keskinäistä rakkauttamme, ja uskon edelleen, että rakkaus on ainoa asia, jota ihminen todella tarvitsee.

– JOHN LENNON, 1972

Johdanto

Tämän kirjan haastattelut ovat kuin mosaiikin palasia: havainnollisia, ristiriitaisia ja hämmentäviä. Ne on koottu yli sadasta tunnista aiemmin julkaisematonta aineistoa. Haastateltavien kertomukset ja kokemukset ovat ainutlaatuisia kuten myös heidän tietämyksensä aiheesta. Näitä haastatteluja ei voitaisi enää tehdä, koska suurin osa keskeisistä henkilöistä on kuollut. Haastattelut koottiin alun perin Peter Brownin ja Steve Gainesin kirjaan *The Love You Make: An Insider's Story of the Beatles* varten. Yoko Onon haastattelua lukuun ottamatta kaikki haastattelut tehtiin Englannissa ja New Yorkissa syksyllä 1980 vain pari viikkoa ennen kuin John Lennon kuoli 8. joulukuuta 1980. Yoko haastateltiin pari kuukautta Johnin kuoleman jälkeen.

Vaikka Beatlesista on julkaistu lukematon määrä kirjoja, artikkeleita ja elokuvia, ihmiset pohtivat yhä, miksi yhtye hajosi. Kysymys on jäänyt avoimeksi. Beatles oli kuin satu, joka ei päättynyt onnellisesti. Monet kai paavat yhä Beatlesia ja haluavat löytää tapahtuneelle syntipukin. Hajottiko Yoko Ono Beatlesin? Vai oliko syynä kenties Linda Eastman tai Magic Alex, Beatlesin Camelotin ikioma Mordred? Johtuiko hajoaminen itsekkästä Paulista, joka meni neuvomaan Georgelle, miten kitarara kuuluu soittaa? (Ei johtunut, vaikkei siitä apuakaan ollut.) Vai oliko syynä Georgen kaiuttimen päällä istuskellut Yoko, kuten Paul itse kerran murjaisi? Ja miksi he vihasivat toisiaan loppuaikoina niin ankarasti? Beatlesin jäsenten, heidän vaimojensa, ystäviensä ja liikekumppaneidensa haastattelut tuovat uusia näkökulmia, joskaan eivät tyhjentäviä vastauksia, näihin ratkaisemattomiin kysymyksiin. On mahdotonta sanoa, mikä vastauksista

osuu lähimmäs totuutta. Haastatteluita lukiessa käy selväksi, että Beatlesin vanhasta lähipiiristä jokaisella on oma totuutensa. Kuten Neil Aspinall, Beatlesin kiertuemanageri ja paras ystävä Liverpoolin ajoilta, totesi: ”Mie-
tin, että olin itsekkin paikalla, eikä se minusta noin mennyt.”

Minä puolestani koin tilanteen seuraavalla tavalla.

Muutin vuonna 1965 Brian Epsteinin kehotuksesta Liverpoolista Lontooseen, kun aloin työskennellä Brianin ja Beatlesin kanssa. Minusta tuli Brianin läheisin ystävä ja uskottu. Olin kaksikymmentävuotias, kun tapasimme eräissä tupaten täysissä syntymäpäiväjuhlissa, jotka järjesti eräs opiskelutoverini Liverpoolin Lewis-tavaratalon johtajakoulutusohjelmasta. Brian oli vain kolme vuotta minua vanhempi mutta vaikutti ikäisekseen maailmaa nähneeltä ja hienostuneelta. Ehkä se johtui siitä, että hän oli käynyt ainakin kuutta koulua – joskin saanut myös potkut niistä kaikista – ennen kuin alkoi opiskella Royal Academy of Dramatic Artissa.

Brian johti perheensä omistaman huonekalu- ja kodinkoneliike NEMS:in (North End Music Stores, myöhemmin 'Nems') levyosastoa, ja minä työskentelin samassa tehtävässä kadun vastakkaisella puolella Nemsin kilpailijalla Lewis'illa. Pian Brian palkkasi minut alaisekseen, ja lopulta johdin hänen perheensä kaikkien kolmen liikkeen levyosastoja. Nemseissä myytiin eniten levyjä koko Pohjois-Englannissa. Lähes kaikki Liverpoolin kukoistavan musiikkisen merkkihenkilöt kävivät siellä selailemassa levyjä ja kuuntelemassa niitä varta vasten siihen tarkoitukseen rakennetuissa kopeissa – niin myös John, Paul ja George sekä Cilla Black.

Liverpool oli aikoinaan yksi Brittiläisen imperiumin tärkeimmistä sata-
mista. Siitä kehittyi suojaisella Merseyjoen lahdella maan puuvillakaupan ja laivanrakennusteollisuuden keskus. Saksalaiset pommittivat Liverpoolia ankarasti toisessa maailmansodassa. Vaikka suuri osa kaupungin rakennuksista tuhoutui, sen ainutlaatuinen henki säilyi. Kun jälleenrakennus pääsi vauhtiin 1950-luvulla, Liverpooliin syntyi elinvoimainen musiikkikulttuuri ja satoja rockyhtyeitä. Jotkut selittävät sitä sillä, että monet paikalliset nuorukaiset pestautuivat opintojensa jälkeen kauppalaivoille ja pääsivät näin kuulemaan amerikkalaista musiikkia. Kun he sitten pala-
sivat Liverpooliin, he istuttivat kaupunkiin amerikkalaisen rock 'n' rollin siemeniä.

Vuoden 1961 loppupuolella Brian kysyi minulta illallisella, ryhtyisinkö kaikkien kolmen hänen sukunsa omistaman levykaupan johtajaksi. Hän halusi kohdistaa kaiken huomionsa uuteen intohimoon: rock 'n'

roll -yhtyeeseen nimeltä The Beatles. Myöhemmin minulle selvisi, että Brianilla oli muitakin häilyväisiä intohimoja. Hän oli nähnyt Beatlesin ensimmäisen kerran marraskuun alussa Cavern Clubin savuisessa kellarissa, jonka kaarevan katon alla tiiliseinätkin hikoilivat. Mustiin nahkahousuihin pukeutunut John Lennon lumosi hänet tuolloin. Pahat pojat olivat Brianin mieleen.

Beatlesin jäsenet olivat niin vaikuttuneita Brianin harmaasta Ford Zodiacista että hädin tuskin huomasivat hänen kokemattomuuttaan managerina. Brian sai houkuteltua heidät allekirjoittamaan managerisopimuksen lupaamalla maksaa heille viikkopalkkaa, joka takaisi säännöllisemmät tulot. (Palkkajärjestelyä jatkettiin bändin hajoamiseen saakka, ja lähetin aina torstaisin bändin jokaiselle jäsenelle 40 puntaa kirjekuorossa.) Kuulimme kappaleen ”Love Me Do” ensimmäisen kerran radiossa 5. lokakuuta 1962. John ja Paul olivat kirjoittaneet sen teini-ikäisinä viisi vuotta aiemmin. Istuin Brianin kanssa hänen autossaan, kun Radio Luxembourg soitti kappaleen. Olimme niin innoissamme, että Brian ohjasi auton tien pieleen, astuimme ulos ja vedimme antennin kokonaan ylös. Kuulimme kappaleen, vaikka ääni häipyikin välillä kuulumattomiin. Edes kaukaiselta ja rahisevalta kuulostanut ääni ei pilannut riemuamme. Beatles soi radiossa!

Pian Brian ja Beatles muuttivat Lontooseen, ja minä seurasin perässä hieman myöhemmin. Seuraavat viisi vuotta olivat melkoista pyöritystä, ja minusta tuli niiden aikana Beatlesin tulevan manageriyhtymän NEMS Enterprisesin johtaja. Olin Beatlesin jäsenten yhteisen taustayhtiön Beatles and Co:n hallituksen jäsen ja toimin myös utopistisen Apple Corpsin operatiivisena johtajana. Nemsissä toimimme useiden lahjakkuuksien managerina, ja lista sen kuin piteni jatkuvasti. Tähän joukkoon kuuluivat muun muassa Britannian supertähti Cilla Black, Moody Blues, Gerry and the Pacemakers, Billy J. Kramer ja Modern Jazz Quartet.

Suurimman osan työajastani Nemsissä yritin yritin hallita Beatlesin ympärillä vallinnutta kaaosta, mikä vaati ympäripyöreitä päiviä ja oli lähes mahdoton tehtävä. Bändin jäsenet tiesivät, mistä minut tarvittaessa löytäisi, ja vain heille oli annettu työhuoneeni puhelinnumero. Heidän itsensä jäljittäminen oli vaikeampaa. Onnistuin pitämään heidät edes jossain määrin Britannian rajojen sisäpuolella, kun aloin säilyttää heidän passejaan työpöytäni lukitussa laatikossa. Sekään ei silti aina riittänyt pidättelemään heitä. Eräänä päivänä Paul soitti minulle Ranskasta, jonne

hän oli onnistunut keplottelemaan tullin ohi ilman passia kuvatakseen kohtausta elokuvaan *Magical Mystery Tour*. Hänen saamisensa kotiin vaati jonkin verran diplomatiaa.

John oli monien suosikki, ja hänellä on kapinallisen häirikön imago. Yläkouluikässä hän joutui yhtenä ja samana vuonna 60 kertaa jälki-istuntoon erilaisista kolttosista, kuten pöydälle syljeskelystä ja itsensäpaljastelusta. Hän nautti muiden ärsyttämisestä ja provosoimisesta. John oli nokkela ja piikikäs. Kun Brian Epstein kysyi, mikä sopisi hänen tulevan muistelmateoksensa nimeksi, John sai hänet punastumaan vastauksellaan: ”Juutalaishomo”.¹ Beatlesin menestyksen alkuvuosina John suostui muiden mukana esittämään iloista moppitukkaa. Lopulta hänen todellinen luontonsa paljastui, eikä hänen käytöksensä enää aina vastannut sitä, mitä beatleilta tuohon aikaan odotettiin.

Vuonna 1962 John asui Liverpoolissa ja paljasti Brianille, että hänen tyytöstävänsä Cynthia Powell oli raskaana. Pari oli tavannut Liverpoolin taidekoulussa. Cynthia oli hiljainen ja ujo tyttö Hoylaken hienostoalueelta Liverpoolin kupeesta.² Brian pelkäsi, että tieto Johnin esiaviollisesta lapsesta aiheuttaisi skandaalin ja vahingoittaisi yhtyeen mainetta. Niinpä hän halusi pitää asian salassa ja Cynthian piilossa julkisuudelta. Hän järjesti Cynthialle ja Johnille kaikessa hiljaisuudessa pikaisen vihkimisen maistraatissa, minkä jälkeen pariskunta nautti vaatimattoman häälounaan tavaratalon kahvilassa.

Kun eräs toimittaja kysyi Ringolta Johnin avioitumiseen liittyvistä huhuista, Ringo vastasi: ”Vaikka hän olisi naimisissa, emme me muut haluaisi puhua asiasta.” Huhtikuun 8. päivänä 1963 syntyi poika nimeltä Julian piilossa lehdistön salamavaloilta. Ringo väittää kuulleensa lapsesta vasta, kun bändin jäsenet olivat käymässä kirjanpitäjänsä luona ja John mainitsi, että hänen täytyisi ilmoittaa olevansa erään lapsen huoltaja.

Cynthian ja Julianin olemassaolon kiistämisestä päästään Brianin ja Johnin yhteiseen Espanjan-matkaan. Julianin syntymän jälkeisenä päivänä

1 Kirja julkaistiin nimellä *A Cellarful of Noise*, mikä viittasi Liverpoolin Cavern Clubiin. Johnin suussa nimi vääntyi nopeasti muotoon *A Cellarful of Boys*.

2 Yoko kuvasi Cynthian ja Johnin keskinäistä vetovoimaa seuraavasti: ”Kun John meni taidekouluun, Cynthia oli varmaankin aika eri maata kuin muut mimmit, melko elegantti ja viehättävä. Luulen, että se teki vaikutuksen Johniin. Cynthia oli luultavasti luokkansa priimus ja tosi älykäs. John ei tehnyt kotitehtäviään, joten hänen piti varmaan saada apua Cynthialta tai jotain sinne päin.” Lisää aiheesta Yokon haastattelussa.

John poikkesi sairaalassa ilmoittamassa Cynthialle, että hän lähtisi Brianin kanssa kahden viikon lomalle pieneen kalastajakylään Etelä-Espanjaan. John pohti myöhemmin olleensa ”kuspää” kun oli lähtenyt lomalle, vaikka hänelle oli juuri syntynyt poika.

Nykyään hetero- ja homomiehen ystävyys ei ylittäisi uutiskynnystä, mutta 1960-luvulla ilmapiiri oli tyystin toisenlainen. Johnin ja Brianin ystävyys oli platonista, ja vaikka Brian olisi ehkä halunnut sen olevan enemmän, hän oli niin ujo ja hienotunteinen, ettei John kokenut oloaan hänen seurassaan epämukavaksi. John taas manipuloi Briania ja yritti sen avulla saada lujempaa otetta koko yhtyeestä. Siitä huolimatta Brianin ja Johnin välillä oli myös aitoa kiintymystä.

Brian erosi kaikista muista liverpoolilaisista, joita John oli tavannut. John oli seikkailija, joka suhtautui uteliaasti elämään eikä piitannut, mitä muut ajattelivat – tai sellainen hän ainakin esitti olevansa. Siitä, mitä Johnin ja Brianin välillä tapahtui Espanjan-matkalla, emme saa varmaa tietoa enää koskaan. Brian ei itse puhunut asiasta, vaikka yhtyeen sisällä siitä juteltiin.

Kun John palasi Espanjasta Liverpooliin, hän meni Paulin 21-vuotis-syntymäpäiväjuhliin. Siellä paikallinen tiskijukka Bob Wooler kiusoitteli häntä lomareissusta. John vastasi hakkaamalla Woolerin kepillä henkivieriin. ”Pelkäsin kai kovasti sisäistä homoani, kun menin pieksemään hänet niin pahasti,” John selitti myöhemmin eräissä haastattelussa. Wooler haastoi Johnin oikeuteen, mutta John sovitteli tapauksen 200 punnalla. ”Se ei ole tärkeää”, John vastasi toimittajan kysymykseen Espanjan-lomasta. ”Ei millään tapaa olennaista.”

Eräs toimittaja kutsui Briania kerran ”petollisen sydämelliseksi”, mutta ei hänessä ollut mitään petollista. Hän oli aidosti lämmin ja vilpittön ihminen. Olisi ollut parempi sanoa häntä ”hämäävän iloiseksi”. Tämä saattaa kuulostaa kliseeltä, mutta pitää paikkansa: rikkaus ja kuuluisuus eivät tuo onnea, jollei niitä voi jakaa kenenkään kanssa. Brian ei pystynyt löytämään sopivaa kumppania, jonka kanssa olisi voinut olla läheisessä suhteessa. Tuon ajan Englannissa homoseksuaalisuutta pidettiin paitsi sairaana ja häpeällisenä myös laittomana. Kun Brian vapautettiin Britannian armeijasta terveydellisten seikkojen perusteella, eräs upseeri totesi hänen äidilleen Queenie Epsteinille, että Brian oli ”surkean epäonninen mies”. Pelkään, että Brian uskoi sen itsekin. Vuosien varrella hän oli toisinaan masentunut sekä itsetuhoinen ja yritti kerran tosissaan riistää henkensä.

Onnistuin kuitenkin estämään sen ja vein hänet sairaalaan mahahuuhteluun.

Kun Brian muutti Lontooseen, hänen uusi lääkäriensä määräsi tähti-potilaalleen aivan liikaa unilääkkeitä, piristeitä ja rauhoittavia. On koh-talon ivaa, että juuri Beatles tutustutti Brianin ensimmäisenä pillereihin. Hampurin läpi yön jatkuneilla keikoilla poikanelikko alkoi käyttää Preludin-nimisiä laihdutuspillereitä, jotka tunnettiin Britanniassa katunimellä ”Prellies”. He napsivat niitä vielä Liverpooliin palattuankin, ja Brianin alkoi käyttää niitä – osittain kuuluakseen joukkoon ja osittain pysyäkseen hereillä pitkillä kotimatkoilla bändin keikoilta Pohjois-Englannista. Brianin ystävät olivat syvästi huolissaan hänen voinnistaan, ja jotkut meistä yrittivät jutella asiasta hänen kanssaan. Brian oli kuitenkin sellainen ihminen, että olipa hänen kanssaan kuinka läheinen tahansa, tiettyä rajaa ei ollut soveliaista ylittää. Silloin kun joku meni liian pitkälle, hän kävi niin kylmäkiskoiseksi, että koko huone jäättyi.

Brianin ystävä, newyorkilainen asianajaja Nat Weiss, riitaantui eräänä iltana Brianin kanssa Waldorf Towersissa, kuten Nat kertoo haastattelussaan. Olin yrittänyt jutella Brianin kanssa lääkkeiden väärinkäytöstä hänen kotonaan Lontoossa, mutta hän vain karjui: ”Jätä minut rauhaan!” Lopulta toukokuussa 1967 hänen kehonsa petti ja hänet otettiin potilaaksi Roehamptonissa sijaitsevan Priory-sairaalaan vieroitukseen erikoistuneelle psykiatriselle klinikalle. Kun Brian pääsi sieltä pois, hän palasi vanhoihin tapoihinsa. Seisoimme voimattomina vieressä ja toivoimme, ettei Beatles hylkäisi häntä.

Elokuun 25. päivänä 1967 Brian lähti viettämään kansallisen vapaapäivän pidentämää kolmipäiväistä viikonloppua Sussexissa sijaitsevalle maalaiskartanolle Kingsley Hilliin. Siellä oli mukana myös Nemsin-kollegamme Geoffrey Ellis. Perjantai-iltana Brian kävi kuitenkin levottomaksi ja onnettomaksi, ja vaikka oli jo myöhä, hän päätti ajaa takaisin Lontooseen. Kun juttelin hänen kanssaan seuraavana iltapäivänä, hän sanoi unilääketokkurassa palaavansa junalla takaisin Sussexiin myöhemmin samana päivänä. Hän ei kuitenkaan koskaan saapunut perille. Sunnuntai-iltapäivänä Brianin sihteeri Joanne Newfield soitti minulle epätoivoisena. Brianin makuuhuoneen ovi oli lukossa, eivätkä he saaneet häntä hereille vaikka miten huusivat. Kuuntelin kuuloke korvallani Sussexissa, kuinka hovimestari ja autonkuljettaja mursivat tammisen parioven. ”Hän vain nukkuu”, kuulin Joannen toistelevan puhelimeen. ”Hän vain nukkuu.”

Ruumiinavauksessa selvisi, että kuolema johtui Carbitral-nimisen barbituraatin pitkäaikaisesta käytöstä. Ainetta oli kertynyt hänen elimistönsä niin paljon, että lopulta se koitui hänen kohtalokseen. Tuntuu katkeralta ajatella, että aiemmin itsemurhaa hautoneen miehen kuolema oli onnettomuus. Toisaalta toivoin sen olevan vahinko ennen kaikkea Queenien vuoksi, koska hän ei olisi ikinä antanut itselleen anteeksi poikansa itsemurhaa.

Yksi kaikkein ihastuttavimmista ja valaisevimista hetkistä Paulin kanssa oli, kun osallistuimme tammikuussa 1967 yhdessä Marché International du Disque et de l'Édition Musicale -tapahtumaan eli Cannesissa vuosittain järjestettyyn kansainväliseen musiikkiteollisuuden konferenssiin. Tämä tapahtui pian *Magical Mystery Tour* -elokuvan fiaskon jälkeen, ja Paul oli vain muutama viikko aiemmin ilmoittanut menneensä kihloihin nuoren näyttelijän Jane Asherin kanssa. Paul ehdotti, että pysähtyisimme menomatalla Pariisissa ja pitäisimme vähän lomaa. Varasimme Ritzistä kahden makuuhuoneen sviitin, joimme drinkin aulabaarissa ja pohdiskeelimme, mitä tekisimme seuraavaksi. Olimme Pariisissa lauantai-iltana, ja Paul kysyi: "Mitä tekisit, jos en olisi täällä?"

Sanoin, että soittaisin Pariisissa asuvalle amerikkalaiselle ystävälleni ja kysyisin, pääsisikö hän illalliselle.

"Tehdään sitten niin", Paul vastasi.

Amerikkalainen ystäväni ilahtui, kun soitin, ja kutsui meidät luokseen lasillisille. En varoittanut, että seurueeseen kuuluisi myös eräs Paul McCartney, vaan annoin kaiken tapahtua omalla painollaan. Ystäväni tervehti minua asuntonsa ovella ja kätteli Paulia silmää räpäyttämättä. Minut ja Paul ohjattiin olohuoneeseen, jolloin kaikki tajusivat, että paikalla oli Paul McCartney. Koko huone jähmettyi. Sitten kaikki palasi normaalkiksi – ihmiset jutustelivat ranskaksi, polttivat tupakkaa ja marihuanaa. Ihailin, miten helposti, hurmaavasti ja rennosti Paul suhtautui tilanteeseen. Illallisen jälkeen hän kysyi, tahtoisinko jo palata hotellille. Vastasin, että hän voisi halutessaan lähteä sinne mutta toivoin vielä löytäväni seuraa homobaarista. Paul sanoi keksivänsä omaa hupia ja viittoi taksin luokseen.

Aamuyöllä olin sängyssä erään baarissa tapaamani komean pariisilaisen kanssa, kun Paul palasi sviittiimme. Hän koputti makuuhuoneeni

ovelle ja astui sisään ennen kuin ehdin sanoa mitään. Hän ei hätkähtänyt lainkaan nähdessään minut ja ystäväni vaan astui lähemmäs ja istuutui viereemme sängyn reunalle. ”Miten iltasi jatkuu?” hän kysyi. Juttelimme hetken seuraavan päivän matkasuunnitelmista, minkä jälkeen hän poistui. Oli upeaa, miten rennosti Paul suhtautui tilanteeseen. Olen varma, että nuori pariisilainen ystäväni on kertonut tarinaa eteenpäin monta kertaa eikä kukaan ole uskonut häntä.

En tiedä, minne Paul meni sinä yönä, enkä koskaan kysynyt sitä häneltä. Neljä kuukautta myöhemmin esittelin Paulin hänen tulevalle vaimolleen Linda Eastmanille. Tunsin Lindan työmatkoiltani New Yorkista, jonka älykköpiireissä hän liikkui. Hän oli 25-vuotias kaunis vaaleaverikkö ja terävä suustaan. Hänen isänsä oli asianajaja Lee Eastman, jolla oli asiakkaanaan joitain 1900-luvun suuria taiteilijoita, kuten Willem de Kooning ja Tennessee Williams. Kuten Paulin haastattelusta selviää, esittelin hänet ja Lindan toukokuussa 1967 toisilleen suositussa musiikkialan kohtauspaikassa Bag o' Nailsissa. He poistuivat sinä iltana ravintolasta yhtä matkaa. Kutsuin Lindan *Sgt. Pepper* -albumin julkaisupirskeisiin Brianin kotiin 19. toukokuuta. Heti paikalle saavuttuaan hän meni Paulin luokse. Tämä istui uupuneena nojatuolissa parin päivän sänki leuussaan ja unelmoiva ilme kasvoillaan. Linda laskeutui hänen viereensä kirjaimellisesti polvilleen. Tuosta hetkestä on olemassa hieno valokuva, jossa Linda istuu lattialla näyttävässä raidallisessa takissaan ja katselee Paulia kuin jumalolentoa. Ihastelin, miten upea pari he olivat.

Maaliskuun 1969 alussa Paul soitti minulle ja kertoi, että oli perustamassa Lindan kanssa perheen. He elivät rakastavaisten pilvilinnoissa ja olivat Lindan raskaudesta innoissaan. He tahtoivat mahdollisimman pian naimisiin ja pyysivät minua järjestämään asian. Hankaluutena oli, että heti kun he ilmoittivat menevänsä vihille Isossa-Britanniassa, siitä tuli julkista tietoa. Pelkäsin, että seremonia Marylebonen maistraatissa kävisi kaoottiseksi, kun ulvovat pikkutyöt ja paparazzien lauma vyöryisivät paikalle, mutta Paulia ja Lindaa ei tuntunut vaivaavan se, että asia oli paljastanut faneille. Hääpäivänä 12. maaliskuuta 1969 viraston edustan kaduilla oli laumoittain faneja, ja poliisin oli pakko sulkea ne liikenteeltä. Jouduimme menemään sisään sivuovesta jätihuoneen kautta. Bestmanina ollut Paulin veli myöhästyi puoli tuntia, koska poliisi oli sulkenut kaikki lähialueen kadut.

Paulin ja Lindan häistä oli kulunut kahdeksan päivää, kun sain puhelun Johnilta. He olivat Yokon kanssa Pariisiin Hôtel Plaza Athénéeassa ja

tahtoivat mennä heti naimisiin. Monet uskovat, että Johnin hinku mennä naimisiin oli jonkinlainen reaktio Paulin avioitumiseen. Ehkä hän halusi irtautua psyykkisesti Paulista. Kun heidän välinsä olivat huonoimmillaan, John tokaisi kerran Paulille: ”Haluan erota sinusta ihan niin kuin erosin Cynthiastakin.”

Yoko Ono oli odottamaton ja epämiellyttävä lisä Beatlesin seurueeseen. Hän oli seitsemän vuotta Johnia vanhempi, pieni ja ulkoisesti hauraan oloinen mutta sitkeä ihminen ja hyvin erikoinen tapaus. ”Emme aluksi tykänneet Yokosta”, Paul kertoi haastattelussa. ”Jotkut jopa haukkuivat häntä rumaksi tai vastaavaa. Se oli varmasti vaikeaa Johnille, koska hän rakasti Yokoä niin intohimoisesti.” Liverpoolilaisten sisäpiirissä Cynthia oli kuin perheenjäsenen, ja Yokon nousu Lennonin perheen ensimmäiseksi naiseksi tuntui heistä käsittämättömältä. Johnin ystävä Magic Alex ihmettelee haastattelussaan: ”Miksi hän? John olisi voinut saada maailman kauneimman tai fiksuimman naisen – miksi hän valitsi tuon oudon pienen japanilaisen naisen?” Monien mielestä syynä oli se, ettei John kaivannut näyttävää vaimoa, mallia tai näyttelijätärtä vaan kaveria. Hänen rakkaus-suhteensa Paul McCartneyn kanssa oli päättymässä. Yoko kertoo haastattelussaan, että heidän suhteensa Johnin kanssa oli pitkään platoninen.

Samalla kun John soitti ja pyysi järjestämään häät Yokon kanssa, pariskunta vaati, etten saisi kertoa asiasta kenellekään – en edes muille Beatlesin jäsenille. Järjestin heidän häänensä salamyhkäisesti kuin MI5-opeeraation. Se oli melkoinen tehtävä, olivathan John ja Yoko yksi maailman kuuluisimmista pareista. He tahtoivat mennä naimisiin Isossa-Britanniassa, mutta heti kun vihki-ilmoitus julkaistaisiin, asia vuotaisi lehtiin. Niinpä minun täytyi löytää Britanniaan kuuluva paikka, jossa John ja Yoko voisivat mennä naimisiin, vaikka eivät asuneet kyseisellä alueella. Johnin ja Cynthiaan avioeron hoitanut lontoolainen asianajaja Charles Levinson neuvoi, että John ja Yoko voisivat solmia avioliiton pikavaroituksella Gibraltarilla, joka sijaitsee Espanjan rannikolla mutta kuuluu Britanniaan. Soitin Johnille ja selitin tilanteen. Tuosta puhelusta sai alkunsa kappaleen ”The Ballad of John and Yoko” sanoitus: ”Peter Brown called to say, / You can make it okay, / You can get married in Gibraltar, near Spain.”

Saavuין Gibraltarille jo seuraavana aamuna, juuri ennen kuin John ja Yoko lensivät sinne yksityiskoneella. Molemmat olivat pukeutuneet valkoiseen kuin kaksi neitsyttä. Väri symboloi uutta alkua. Tuomari Cecil Joseph Wheeler vihki pariskunnan lyhyessä seremoniassa, josta maksoin

neljä puntaa ja 14 shillinkiä. Yoko käytti suuria aurinkolaseja ja isoa hattua, ja John poltti savukkeita jopa lyhyen seremonian aikana. He olivat rennon huolettomia ja vaikuttivat välinpitämättömiltä, ikään kuin kyse olisi ollut enemmän velvollisuudesta kuin juhlahetkestä. Ja vaikka he viettivät paluulennon Pariisiin kylki kyljessä, sekään ei eronnut mitenkään Lennonien tavanomaisesta käytöksestä.

Vastanaineet suuntasivat Amsterdamiin, missä he pitivät kuuluisan *Bed-in*-tempauksensa rauhan puolesta. Siitä revittiin kansainvälisiä otsikoita, ja koko tapaus vaikutti vähän hölmöltä. Menin pariiksi päiväksi Amsterdamiin varmistamaan, että heillä oli kaikki hyvin, ja katsomaan, voisinko tehdä jotain heidän hyväkseen. En voinut. He olivat onnellisina vuoteessaan, ja huone oli täynnä maailman lehdistöä raportoimassa heidän jokaista sanaansa. John ja Yoko pitivät kaikkia naruja käsissään, juuri niin kuin halusivatkin.

Oli selvää, ettei kaikki ollut kunnossa. Haluan kuitenkin painottaa, ettei Yoko hajottanut Beatlesia. Beatles oli toivottoman hajallaan siitä lähtien, kun Brian kuoli ja bändi menetti tasoittavan elementtinsä. John lähinnä hieroi suolaa haavoihin roikottamalla Yokoa jatkuvasti mukanaan.

Jätin eroilmoitukseni 31. joulukuuta 1970 eli samana päivänä, jona Paul haastoi bändin kolme muuta jäsentä oikeuteen hajottaakseen Beatlesin. Ne olivat katkeransuloiset hyvästit. ”Ymmärsin täysin, miksi lähdit”, Ringo totesi minulle haastattelussaan. ”Sanoit, etet voinut tehdä enää enempää. Et halunnut enää jatkaa lastenhoitajan roolissa ipanoille, jotka eivät yleensä edes totelleet.”

Helmikuussa 1971 muutin New Yorkiin, missä minusta tuli Robert Stigwood Organisationin Yhdysvaltojen-toimintojen toimitusjohtaja. Vastuullani oli huolehtia kaikkien yhtiön osastojen ja artistien eduista Yhdysvalloissa. Talliimme kuuluivat muun muassa Andrew Lloyd Webber, Tim Rice, Eric Clapton ja Bee Gees sekä suuria viihdetuotantoja, kuten *Jesus Christ Superstar* ja elokuva *Saturday Night Fever – lauantai-illan huumaa*.

John ja Yoko muuttivat New Yorkiin kuusi kuukautta myöhemmin 13. elokuuta 1971. John ei enää koskaan palannut Englantiin. Saapuessaan Yokon kanssa maahan he vuokrasivat Greenwich Villagessa sijaitsevan kaupunkitalon kellariasunnon boheemista osasta kaupunkia. Mutta Villagen kaupunkitalot ovat ahtaita, eikä niissä näe juuri enempää auringonvaloa kuin Liverpoolin rivitaloissa.

Ainutlaatuinen Beatles-historiikki sisäpiirin kertomana

Aiemmin julkaisemattomaan haastattelumateriaaliin perustuva kirja paljastaa uutta tietoa maailman kuuluisimman yhtyeen tarinasta ja sen jäsenten henkilö-kemioista sekä tarjoaa lisävalaistusta kysymykseen, miksi The Beatles hajosi.

Peter Brownin ja Steven Gainesin haastattelivat vuonna 1980 Paul McCartneya, Ringo Starria, George Harrisonia sekä heidän lähipiiriään ja yhteistyökumppaneitaan vain muutamia viikkoja ennen John Lennonin tragista kuolemaa. Tämä kirja on koottu noissa haastatteluissa syntyneestä yli sadasta tunnista nauhoituksia, joita ei ole aiemmin julkaistu missään muodossa. Nuo tallenteet tarjoavat intiimejä ja ainutlaatuisia näkökulmia The Beatlesin vaiheisiin, ongelmiin ja hajoamiseen.

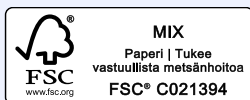
Peter Brown, Beatlesin pitkäaikainen yhteistyökumppani, ja Steven Gaines ovat tunnettuja tavastaan kirjoittaa syvällisesti populaarikulttuurista. Heidän Beatles-historiikkinsa The Love You Make oli kansainvälinen bestseller.

DOCENDO

www.docendo.fi

78.99

Kannen kuvat: Alamy
Kansi: Tilla Larkiala/
Taittopalvelu Yliveto Oy

ISBN 978-952-850-348-4

9 789528 503484